

Ce înseamnă tranziția justă în conexiune cu dezvoltarea locală?

Ce este „tranziția justă”?¹

Conceptul de „tranziție justă” există încă din anii 1980, când a fost folosit de către sindicatele din SUA, pentru a proteja lucrătorii afectați de noile reglementări, privind poluarea apei și a aerului.

În ultimii ani, conceptul a câștigat teren în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor climatice, urmărindu-se că întreaga societate - toate comunitățile, toți lucrătorii, toate grupurile sociale - sunt aduse în punctul - un viitor net zero.

Organizația Internațională a Muncii (OIM)² o definește astfel: „Ecologizarea economiei, într-un mod cât mai echitabil și incluziv posibil pentru toți cei implicați, creând oportunități de muncă decentă și nelăsând pe nimeni în urmă”.

Deși aceasta oferă o bază solidă, percepția variază între țări și regiuni.

Ceea ce este important, totuși, este că fiecare țară încurajează dialogul continuu pentru a dezvolta o viziune comună asupra ceea ce înseamnă tranziție justă pentru lucrătorii, comunitățile și întreprinderile afectate.

---

¹ [What is just transition? And why is it important? | Climate Promise \(undp.org\)](#)

² <https://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm>

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programului Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Ce beneficii oferă tranziția justă pentru combaterea schimbărilor climatice?

Există multe moduri, în care o tranziție justă poate ajuta, în timp ce țările și comunitățile abordează impactul schimbărilor climatice și "înverzes" economiile lor.

a) atragerea publicului. Dacă guvernele și autoritățile locale pot demonstra beneficiile socio-economice oferite de o tranziție ecologică - inclusiv beneficii economice și noi locuri de muncă verzi - ele pot construi o bază largă de sprijin public pentru obiective mai înalte, în materie de climă, deoarece cetățenii vor avea mai multe șanse să susțină politicile și investițiile asociate.

b) sprijinirea unei revoluții a locurilor de muncă verzi. Locurile de muncă alternative create garantează salarii decente, protecție adecvată a locurilor de muncă și beneficii pentru sănătate. Aceste joburi de calitate vor stimula dezvoltarea: oamenilor, familiilor și comunităților lor. Dar vor contribui și la atragerea lucrătorilor necesari transformărilor economice.

c) pune bazele sociale pentru o economie rezistentă net zero. Cu o planificare transparentă și participarea activă a unei game largi de părți interesate, guvernele și autoritățile locale pot minimiza frica, opoziția și conflictul intercomunitar și generational, care ar putea ușura renunțarea la combustibilii fosili și la alte activități dăunătoare, care încălzesc planeta, precum defrișările și practicile de producție risipitoare.

d) accent pe soluții locale. Aplicând o lentilă de tranziție justă acțiunilor climatice - și trecând prin procesele consultative asociate cu realizarea tranziției juste - țările și comunitățile pot înțelege mai bine impactul (pozitiv și negativ) al acțiunilor

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

îndrăznețe în domeniul climei și apoi pot identifica cele mai bune soluții pentru contextual local, specific.

e) conștientizarea urgenței eforturilor concertate, pentru combaterea schimbărilor climatice. Tranzițiile sunt adesea dificile - și este necesar un efort deliberat pentru a le implementa fără probleme. O strategie de tranziție justă, încorporată în planurile climatice pe termen scurt și lung, îi ajută pe lideri să rămână concentrați asupra sarcinii urgente de decarbonizare rapidă, depunând totodată eforturi, pentru a obține rezultate corecte și incluzive.

Consultarea comunității³

Dacă există o masă critică de actori locali care să sprijine inițierea procesului de tranziție justă, următorul pas este întâlnirea periodică și directă a oamenilor, care sunt afectați de o industrie poluantă și de activitatea ei în scădere: orice persoană, care locuiește în apropierea zonei respective, indiferent de vârstă, sex, ocupație, apartenență politică sau religioasă etc. Toate opiniile sunt binevenite deoarece unul dintre principiile definitorii pentru o tranziție justă este dezvoltarea acesteia, de jos în sus. Cu siguranță, liderii locali cunosc nevoile și potențialul regiunii pe care o reprezintă; oricum unele aspecte sunt mai bine înțelese de cei care locuiesc lângă o mină de cărbune, de exemplu. În plus, în acest fel se ajunge la cei care nu au avut ocazia să-și exprime ideile sau să le pună în practică, procesul fiind incluziv.

Luarea în considerare a problemelor teritoriilor și comunităților locale⁴ este esențială pentru a asigura o tranziție justă, înțeleasă și echitabilă și nu impune diferențelor grupuri. Având în vedere disparitățile economice, sociale și de mediu observate la nivel local, unele persoane și grupuri vor fi mai afectate decât altele. Unele teritorii sunt deja "slăbite" social de tranziția energetică, în special cele structurate în jurul

³ <https://bankwatch.org/wp-content/uploads/2017/11/eight-steps-just-transition.pdf>

⁴ https://institutdelafinancedurable.com/app/uploads/2021/09/F4T_Stakeholders-in-the-Just-Transition-3_-Territories-and-local-communities.pdf

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programului Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

combustibililor fosili. Prin urmare, pentru a fi justă, tranziția trebuie să se aibă în vedere consecințele ei pentru fiecare zona, comunitate etc., pentru a beneficia de geografie, de activele economice și sociale și specificul acesteia, pentru a crea noi oportunități, acolo unde locurile de muncă actuale sunt amenințate. Pentru investitori, provocarea constă în finanțarea proiectelor în cele mai afectate teritorii, dar și în integrarea comunităților locale ca actori deplinți în tranziție.

*„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programului Operațional Capacitate Administrativă
2014-2020”*

